

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XXXI. — Izdan in razposlan dné 25. aprila 1895.

Vsebina: Št. 58. Ukaz, s katerim se v izvršilo zakona z dné 16. januarja 1895. l., ki govori o vravnavi pokoja ob nedeljah in praznikih v obrtovanju, obrtno delo dovoljuje ob nedeljah pri nekih posameznih vrstah obrtov.

58.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari in z ministrom za bogočastje in nauk z dné 24. aprila 1895. l.,

s katerim se v izvršilo zakona z dné 16. januarja 1895. l. (Drž. zak. št. 21.), ki govori o vravnavi pokoja ob nedeljah in praznikih v obrtovanju, obrtno delo dovoljuje ob nedeljah pri nekih posameznih vrstah obrtov.

§. 1.

Nedeljski pokoj se mora pričenjati vsako nedeljo najkasneje ob 6. uri zjutraj, in sicer ob istem

času za vse delavce vsakega obrata, ter mora trajati vsaj 24 ur (§. 1., člen II. v zakonu z dné 16. januarja 1895. l., Drž. zak. št. 21.).

§. 2.

Na podstavi §. 1., člena VI. v navedenem zakonu se obrtno delo ob nedeljah pri vrstah obrtov, podanih v nastopnem spisku, pri katerih po njih naravi ni z lepa mogoče obrat prekiniti ali dotično delo odložiti, ali pri katerih je obrat ob nedeljah potreben z ozirom na vsakdanje ali ob nedeljah še posebe se javljajoče potrebščine prebivalcev ali javnega prometa, dovoljuje za opravila, navedena v tem spisku, in sicer po tamkaj navedenih pogojih in omejitvah.

O z n a m e n í l o tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa	D e l a v c e m, ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:
1. Semenarnice. Nedeljsko delo je z omejitom na neobhodno potrebne delavce od meseca novembra vstevši do meseca aprila dovoljeno za obratovanje sušilnic (pajštev). 2. Morske soline. Nedeljsko delo je od meseca maja vstevši do meseca avgusta dovoljeno za dobivanje in spravljjanje soli. 3. Trgovinski vrtnarji. Nedeljsko delo je dovoljeno: a) Z ozirom na potrebščine obrata in kolikor je ta obrat zavisen od vremenskih razmer: α) za dela, potrebna za nego gredic in rastlin v loncih, kakor so: zalivanje, zračenje, senčenje, privezovanje količev, ki so se omajali, zabijanje neobhodno potrebnih nadomestnih kolov itd., skozi dve uri predpoldne in dve uri popoldne; β) za kurjenje rastlinjakov, pokrivanje gnojnih gredic skozi tri dnevne ure; b) za pletnje kit in vencev one ure, v katerih je to dovoljeno prirodnih cvetlic pletičem in trgovcem.	Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo. Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu. Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

4. Plavilnice za železo (plavži, fužine).

- a) Naprave visokih peči (vštevši naprave za praženje): Nedeljsko delo je dovoljeno za dovažanje oglja, koksa, rude in primeska, za strežbo vodovodov, mehovja in priredov v ogrevanje vetra, za vsipanje in za odpuščanje, za odvažanje odpuščene žindre, za narejanje mašéljev in za odvažanje surovega železa (grodlja) na skladišča.
- b) Bessemerske in martinske naprave, ki so z visokimi pečmi v neposrednji zvezi: Nedeljsko delo je dovoljeno za dovažanje stopljenega surovega železa (grodlja) v konvertorje, za dovažanje vmesne robe k martinskim pečem, za strežbo generatorjev in mehovja, za vsajanje in topljenje v konvertorjih in martinških pečeh, za odpuščanje gotove robe v kolkije in za njeno odvažanje, in pa za odvažanje žindre na skladišča.
- c) Peči za varjenje in pudljevanje, ki se kurijo s plinovimi generatorji, in valjarnice, katerim se streže iz takih peči za varjenje in pudljevanje in katere se obratujejo z vodno silo: Dovoljeno je, prestanek obrata ob nedeljah omejiti na dobo od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer takó, da postat (šihta), ki pride v soboto zvečer ob 6. uri z dela, zopet povzame delo že v nedeljo ob 6. uri zvečer.
- d) Pudljevalnice in valjarnice: Ako je v enem tednu bil obrat pretrgan skozi 24. ur najmanj, je proti poprejšnjemu zglasilo pri obrtnem oblastvu prve stopinje, povedavši vzrok, trajno dobo in obseg obratnega prestanka in pa število delavcev, katere je ta prestanek zadel, oziroma kateri naj v nedeljo delajo, dovoljeno, odpali delovni dan poravnati s tem, da se za delo porabi prva nedelja, ki pride po prestanku.

Vsako drugo nedeljo 24 ur, ako se obrat ob nedeljah more pretrgati vsaj za 6 ur ali ako se ob méni tedenske postáti more vriniti enokratna pričuvna postát (šihta) v nedeljo. Toda v poslednjem slučaju se ne smé zamenjujoče moštvo uporabljati za delo po 12 ur pred pravilnim opraviлом ali po pravilnem opraviłu, in dati se mu mora nadomestnega počitka vsaj v izméri, dodeljeni zamenjim delavcem.

Ako bi se delavcem ne mogel dati zgoranji nadomestni počitek zastran posebnih razmér obrata, naj za nadomestni počitek velja počitek 18 ur, ki se za nedeljo pokaže z meno postáti po zmislu §. 3. v ministerskem ukazu z dne 27. maja 1885. l. (Drž. zak. št. 85.).

Vsako drugo nedeljo 24 ur.

Prvo prihodnjo nedeljo 24 ur, ako se za poprejšnjega prestanka obrata delavcem ni že tako dodelil počitek 24 ur.

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

5. Izdelovanje pološenega posodja.

Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno za strežbo nepretrgoma obratovanih topilnih pečí za lošeno maso in za to, da se vzdržujejo žgalne pečí gorke.

Kakor pri 4. a) in b).

6. Žgalnice vapna, cementa, magnezita in sadra.

Nedeljsko delo je dovoljeno z omejilom na delavce, neobhodno potrebne pri žgalnem oprasku, in gledé pečí na okna z omejilom na delavce, potrebne za vsajanje in pobiranje gradiva.

Kakor pri 4. a) in b).

7. Opekarnice, vštévši narejanje proti ognju trdnih kamenov in pa opeke iz žlindre.

Nedeljsko delo je dovoljeno:

- a) Za strežbo žgalnih pečí, toda z omejilom, da so se pečí s pretrganim kurilom zanjete najkasneje v soboto pred 6. uro zvečer;
- b) za pripravljanje gline po odrastlih možkih delavcih skozi dve uri.

Kakor pri 4. a) in b).

8. Obrtnost lončarskega blagá.

Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno:

- a) za strežbo pečí:
- b) v tistih obratih, v katerih se narejajo okrašeni predmeti, kakor so: ornamentí, kahlje za pečí i. e. r., tudi še za predevanje, oziroma obračanje surove robe na sušilnih stojalih, kolikor se ta dela vzdijo potrebna, da se zabrani izprememba oblike tega blagá.

Kakor pri 4. a) in b).

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

9. Steklarnice.

Nedeljsko delo je dovoljeno:

a) v steklarnicah s pečmi na nečke za strežbo generatorjev, za vlaganje steklene mase (stekline) v peči na nečke, za delo steklarjev (pihačev) in njih pomagačev (podajačev, odnašačev), za strežbo hladilnih peči in za delo pri raztezalnih pečeh;

b) v steklarnicah s pečmi na piskre:

α) za kurjenje steklenih peči in za topljenje;

β) za delo steklarjev (pihačev, raztezačev) in njih pomagačev, in pa za strežbo hladilne peči, ki je s tem v zvezi, in sicer dotle, dokler se obrat ne more vravnati tako, da topilna doba pade na nedeljo, največ za 12 nedelj v letu, katere je postaviti na videž v spisku, ki ga je pisati po §. 1., členu IV. zakona z dné 16. januarja 1895. l. (Drž. zak. št. 21);

γ) za delo pri nepretrgooma obratovanih raztezalnih pečeh v narejanju steklenih plošč.

10. Narejanje ogljenih klinčkov za električno svečavo.

Nedeljsko delo je z omejitom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno za strežbo peči z nepretrganim kurilom.

11. Narejanje leseninskega posodja.

Nedeljsko delo je dovoljeno z omejitom na kurilce, ki so neobhodno potrebni pri sušenju stiskanih posod.

Kakor pri 4. a) in b).

Vsako drugo nedeljo 24 ur. Ako bi to vsled obratne oprave ne bilo mogoče, naj za nadomestni počitek veljajo prestanki, ki iz svojstva obrata nastanejo med tednom.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.

Kakor pri 4. a) in b).

Kakor pri 4. a) in b).

Kakor pri 4. a) in b).

O z n a m e n í l o tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa	D e l a v c e m, ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:
12. Strojарstvo. Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce na dvé uri največ do 9. ure zjutraj od meseca maja do meseca oktobra dovoljeno: a) v strojariji za vdolovanje svežih kož, došlih v soboto zvečer, in za to, da se kože premešajo in obrnejo; b) v irharstvu za strojbo kož in menjavanje vode in pa za potresanje volne, da se posuše. 13. Zavodi za čiščenje črev. Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno za sušenje črev. 14. Belilstvo. Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno: a) v obratnem oddelku „Belilnica“ za oklorovanje, okisovanje in pranje skozi dve uri največ do 9. ure zjutraj; b) za polivanje preje in tkanin, ležečih na belišču, skozi eno uro predpoldne in eno uro popoldne. 15. Barvarstvo. Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno: a) v barvarstvu na črno za nadziranje oksidacijskih izeb; b) v barvarstvu z indigom za premešavanje vsebine v indigovih čebrih; c) v barvarstvu svile za dovršbo kemičnih procesov, pričetih že v soboto predpoldne, toda samó do 12. ure o poldne v nedeljo.	Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo. Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

16. Pisanje tkanin.

Nedeljsko delo je z omejitvijo na neobhodno potrebne delavce dovoljeno: za nadziranje oksidacijskih izeb in za premešavanje vsebine v indigovih čebrih.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.

17. Narejanje lesenine, lepenke in papirja.

Nedeljsko delo je z omejitvijo na neobhodno potrebne delavce dovoljeno:

- a) za sušenje in nadziranje belilnih izeb;
- b) za obrat drobnomelov in kotalnikov, toda še le v nedeljo od 6. ure zvečer počenši.

Kakor pri 4. a) in b).

Vsako drugo nedeljo 24 ur.

18. Izdelovanje celuloze (iz lesa, slame itd.).

Nedeljsko delo je dovoljeno: Za dobivanje žveplene sokislne (žveplaste kisline), za prirejanje luga, za strežbo kuhalnikov staničnine s pripravljeno tvarino za vlaganje, za izluževanje in pranje in pa za vhlapljanje končnega luga v nepretrgoma kurjenih pečeh.

Kakor pri a) in b).

Za tiste obrate, katerih oprava gledé holanderjev, skladišč i. t. d. ne zadostuje, da bi se mogla ta določila izpolnjevati že sedaj, dovoljuje se zastran potrebnih priredb prehodni rok do konca leta 1895.

19. Žitni mlini.

Nedeljsko delo je z omejitvijo na neobhodno potrebne delavce dovoljeno:

- a) mlinom na veter in ladje:
 - α) za nadziranje strojev, prenosov in mlin-skih priredov;
 - β) za nasipanje mlinskih priredov;
 - γ) za polnitev mlačnih vreč z moko;
 - δ) za razkladanje žita, dovedenega v malin, in za nakladanje moke, ki se iz mlina odvažja, do 10. ure zjutraj.

Vsako drugo nedeljo 24 ur, ako se ravno pretekli teden vsled prestankov, ki se pokažejo iz svojstva obrata, ni dodelil delavcem že počitek 24 ur najmanj.

O z n a m e n í l o tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa	D e l a v c e m, ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:
b) samó ali večinoma na neposredni obrat z vodno silo opravljenim mlinom v istem obsegu, toda samo od meseca julija vštévši do oktobra. Razen tega je tem mlinom dovoljeno: ε) razpošiljati moko in kruh v svojih vozovih ob nedeljah ob urah, določenih za trgovino z živežem, in ob ponedeljkih od 3. ure zjutraj.	Kakor pri 4. a) in b). Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.
20. Sladarstvo in pivovarstvo. a) Sladarstvo: Nedeljsko delo je dopuščeno: α) za oprava, ki jih zahteva kaljenje na gumnih in so neobhodno potrebna za njega nepretrgano vzdrževanje; β) za sladovne sušilnice, ki se obratujejo brez prestanka. b) Pivovarstvo: Nedeljsko delo je z omejitom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno: α) za opazovanje glavnega vretja, za odpuščanje piva v sode in za odvažanje piva odjemnikom; β) za hlajenje začimbe, za snaženje in pripravljanje sodov (delo na škalonih) do 12. ure o poldne. Za tiste pivovarnice, katerih oprava ne zado- stuje, da bi se mogla ta določila izpolnjevati že sedaj, se zastran potrebnih razširnih staveb do- vljuje prehodni rok do konca leta 1895.	Kakor pri 4. a) in b). Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.
21. Sušilnice in žveplarnice hmelja. Nedeljsko delo je z omejitom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno od meseca septembra vštévši do meseca novembra.	Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

22. Narejanje cukra.

Nedeljsko delo je dovoljeno:

- a) pri izdelovanju surovega cukra: za dovažanje pese iz kleti prav blizu fabrike, v pesnici, pri difuziji, saturaciji, vapneni postaji, filtraciji, izhlapljalni postaji, v polnilnici s centrifužno postajo, na cukrovih kaščah, izvzemši pakovanje, naposled za obrat sušilnic za zrezke;
- b) v čistilnicah cukra: za razkladanje surovega cukra, kadar bi se obrat moral pretrgati, če bi se razkladanje opustilo, pri afinaciji, razpuščevalni postaji, filtraciji, izhlapljalni postaji, v spodjišču, v sušilnih izbah in na cukrovih kaščah, izvzemši pakovanje, toda všteti vlivanje na postaji kockastega cukra;
- e) pri razcukrovanju melase: za ozmozovanje, za narejanje in razkrajanje kalcijevih in stroncijevih saharatov in za obrat žgalnih peči, prekapnih, hladilnih in polnilnih priredov, ki je s tem združen.

Kakor pri 4. a) in b).

23. Narejanje sukusa (soka iz sladke koreninice).

Nedeljsko delo je dovoljeno pri ekstrakciji, vhlapljanju, kuhanju in sušenju.

Kakor pri 4. a) in b).

24. Narejanje sirupa in grozdnega cukra.

Nedeljsko delo je dovoljeno: za kuhanje skroba z žvepleno kislino, za nevtralizacijo, za ohlajanje in čiščenje (filtracijo), pri narejanju grozdnega cukra tudi za kristalizacijo in sušenje.

Kakor pri 4. a) in b).

25. Sušilnice cikoriije, repe in sadja.

Nedeljsko delo je z omejitvijo na neobhodno potrebne delavce dovoljeno za kurjenje in strežbo sušilnic, ki se obratujejo nepretrgoma.

Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo.

O z n a m e n í l o tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa	D e l a v c e m, ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:
26. Narejanje konserv. Nedeljsko delo je z omejitom na one slučaje, v katerih bi se pokvarile snovi, če bi se ž njih podelavo odlašalo, od meseca maja vštévši do meseca oktobra dovoljeno do 12. ure o poldne. Za podelavo svežih rib je nedeljsko delo dovoljeno. 27. Vinsko kletarstvo. Nedeljsko delo je dovoljeno: a) za opazovanje vretja; b) za prevzemanje mošta ob trgatvi.	Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo. Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.
28. Žgalnice in čistilnice špirita, narejanje stiskanih droží. Nedeljsko delo je dovoljeno v nepretrganih obratih: a) pri žganju špirita: za obrat hlapil, za drozganje, vretje in prekapanje, za strežbo jam pomijnic in za dobivanje sladú (glej št. 20. a); b) pri čiščenju špirita: za prekapanje; c) pri narejanju stiskanih droží: za vretje in prekapanje, penjenje, pranje in stiskanje droží.	Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu. Kakor pri 4. a) in b).
29. Narejanje octa (jesiha). Nedeljsko delo je z omejitom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno za prelivanje octovine, za pažnjo na vretje in pa za snažbo octovih izeb.	Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo.

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja :

30. Narejanje in prodajanje sodove vode.

Nedeljsko delo je od meseca aprila vštévši do meseca oktobra dovoljeno :

- a) pri narejanju do 12. ure o poldne;
- b) pri dostavljanju blaga in pri prodajanju ves dan.

Počitek 24 ur prvo naslednje nedeljo.

Počitek 24 ur prvo naslednjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.

31. Narejanje umetalnega ledú.

Nedeljsko delo je dovoljeno :

- a) za obrat led narejajočih priredov po dnevu, izvzemši čas od 12. ure o poldne do 6. ure zvečer;
- b) za izročevanje ledú do 12. ure o poldne.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.

32. Narejanje kemičnih proizvodov.

Kolikor obrat ne pripušča nobenega prestopa, je nedeljsko delo dovoljeno : Za delavce, ki imajo opraviti pri pražilnih, žehtečih, plamenečih in topilnih pečeh, pri prekapalnih in sublimacijskih preparatih, lužarnicah, koncentracijah, kondenzacijah, kristalizacijah, ekstrakcijah itd.

Kakor pri 4. a) in b)

Zlasti je nedeljsko delo dopuščeno pri narejanju žveplene, solne in salicilne kisline, sode in glavberjeve soli, pri dobivanju žvepla in ostankov sode, pri narejanju jedkega natrona, pepelika, galuna, žveplenokisle ilovice, krvnolužne soli, kromovih soli in klorovovega vapna, pri izdelovanju ultramarina, cinkove beline, surikov, minija, svinčenega glaja in svinčene beline, pri narejanju koksa in dobivanju amonijaka, pri prekapanju kotrana, pri kuhanju oglja v ogljenicah in kopah, pri retortnem ogljarstvu in ž njim združenem, pretrga ne pripuščajočem izdelovanju kemičnih proizvodov, pri čiščenju smolcev, narejanju saj, cerezina, kleja in albumina, in sicer gledé tu spodaj oznamenjenih opravil, oziroma delovnih postopkov :

- a) Narejanje angleške žveplene kisline: dovažanje železnega kršca, cinkove svetlice in

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

žvepla k prežigalnim pečem, strežba peči, glowerskih in Gay-Lussac-ovih stolpov in svinčenih izeb, ohlajanje žveplene kisline v svinčenih ponvah, steklenih posodah in platinskih priredih, odtakanje koncentrovane kisline v posode, v katere se spravlja, in zapiranje (lutovanje) teh posod;

- b) Narejanje kadeče se (nordhäuserske) žveplene kisline iz žveplenokislih soli v galejskih pečéh: dokončno kuhanje, pričeto že prejšnjega dné;
- c) Koncentracija žveplene kisline z omrazovanjem zredčene kisline (narejanje monohohidrata): polnjenje in praznjenje omrazovalnih stanic, spravljanje gotove robe v za njo namenjene posode, zapiranje in prevažanje teh posod v skladišča;
- d) Izdelovanje solne kisline in glavberjeve soli: Obrat razkrajalnih in absorpcijskih priredov, in pa kalcinvalnih peči za surovi sulfat;
- e) Narejalne salicilne kisline: Sublimacijski kristalizacijski postopek;
- f) Narejanje sode po Le-Blancovem načinu: Obrat sodo topilnih peči in kalcinvalnih peči, izluževanje raztopljenine, ohlajanje in kristalizacija lugov;
- g) Narejanje amonijakove sode: Obrat vapnenih peči, pripravlanje slanice, narejanje vapnenega mleka, podelovanje lugov in bikarbonata;
- h) Dobivanje žvepla iz ostankov sode s karbonizovanjem in po precipitacijskem postopanju: Obrat vapnenih peči, kompresorjev, metil za kalužo, karbonizovalnih priredov in sežigalnih peči za žvepleni vodeneec, oziroma polnjenje;
- i) Narejanje jedkega natrona: Napravlanje in vhlajanje lugov, topljenje in pakovanje jedkega natrona;
- j) Narejanje pepelika: Obrat ogljenilnih in kalcinvalnih peči, napravlanje, izhlajanje in kristalizovanje luga;

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

- k) Izdelovanje galuna in žveplenokislo ilovice: Obrat peči, napravljane luga, vhlapljanje in kristalizacija;
- l) Narejanje krvnolužne soli: Obrat peči, lužarstvo, koncentracija in kristalizacija;
- m) Narejanje kromovih soli: Obrat peči, napravljane luga, vhlapljanje in kristalizacija;
- n) Narejanje klorovega vapna: Obrat priredov za razvoj in absorpcijo klora, polnjenje in zapiranje posod, namenjenih za klorovo vapno;
- o) Narejanje ultramarina: Pažnja na obrat peči;
- p) Narejanje cinkove beline: Obrat sežigalnih peči;
- q) Narejanje surikov, minija in svinčene glaja: Obrat peči;
- r) Narejanje svinčene beline: Obrat oksidacijskih izeb, pažnja na izpiranje in sušenje;
- s) Narejanje koksa in dobivanje amonijaka: Obrat koksovih peči, vlaganje premoga, pobiranje koksa, izpiranje premoga, kolikor je potrebno za vzdrževanje obrata peči, obrat prekapalnih priredov za amonijak;
- t) Suho prekapanje lesa, narejanje lesnega špirita in lesnega octa: Obrat retort in prekapalnih priredov in pa narejanje octovokislega vapna;
- u) Prekapanje kotrana: Dovršba prejšnji dan pričetega prekapanja in odtok ostankov;
- v) Kuhanje oglja v ogljenicah in kopah: Pažnja na ogljenice in kope, prižgane pred 6 uro zvečer v soboto;
- w) Čiščenje smole: Topljenje in filtracija;

O z n a m e n í l o tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa	D e l a v c e m, ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:
x) Narejanje saj: Obrat žehtečih peči; y) Narejanje cerezina: Nadaljevanje, oziroma dovršba že pričetih ekstrakcij; z) Narejanje kleja in albumina: Prebiranje, lomljenje in razmakanje svežih kostí, ekstrakcija kleja, kuhanje klejeve juhe, strežba klejevih, albuminskih in krvnih sušilnic in odtakanje sirotke. 33. Narejanje tolšč. (Narejanje margarina, stearina in glicerina.) Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno: a) pri pretrga ne dopuščajočih obratnih operacijah prekapalnega in ekstrakcijskega postopanja za obrat prekapalnih priredov, za izpiranje in predevanje prečiščenih mas, odpravljanje ostankov iz kotlov in za obrat žehtečih peči za oglje; b) pri topljenju surovega loja od meseca aprila včevši do meseca septembra do 12. ure o poldne.	Kakor pri 4. a) in b). Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.
34. Čistilnice rudninskega olja. Nedeljsko delo je z omejilom na neobhodno potrebne delavce dovoljeno: a) Za prekapalni postopek α) v napravah z nepretrganim obratom za strežbo prekapalnih priredov in predlog; β) v obratih, v katerih se ne prekapa brez prestanka, za odpravljanje ostankov iz kotlov, ki so se ohladili po noči od sobote do nedelje, in za njih snaženje skozi dve uri do 8. ure zjutraj; b) za prečiščanje, beljenje, ogrevanje in ocejanje rudninskega mazalnega olja.	Kakor pri 4. a) in b). Kakor pri 4. a) in b).

O z n a m e n í l o

tistih obrtov ali opravil, za katere je nedeljsko delo dovoljeno sploh ali v neki določeni izméri časa

D e l a v c e m,

ki imajo ob nedeljah opraviti več kakor tri ure, je dati nadomestnega pokoja:

35. Narejanje svetilnega in vodenega plina.

Nedeljsko delo je dopuščeno: Za dovažanje oglja iz skladov plinarnice k pečem in za strežbo retort, oziroma za ves obrat peči na okna, za čiščenje plina in razdeljevanje plina in za skladanje koksa v obližju plinarnice.

Kakor pri 4. a) in b).

36. Fotografijstvo.

Nedeljsko delo je dovoljeno za posnemanje, razvijanje in fiksovanje.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.

37. Osrednje naprave za narejanje in oddajanje električnega toka.

Nedeljsko delo je dovoljeno: za pažnjo in strežbo dinamostrojov in pomožnih priredov in pa za oprava, zvezana s polnjenjem akumulatorjev.

Kakor pri 4. a) in b).

38. Osrednje kurilnice na par ali vodo.

Nedeljsko delo je dovoljeno z omejitom na delavce, neobhodno potrebne za kurjenje.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo.

39. Javna svečava.

Nedeljsko delo je dovoljeno za vzdrževanje in strežbo svetilnic, oziroma svetečih predmetov.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.

40. Podjetbe z omnibusi in vozovi dostavniki.

Nedeljsko delo je dovoljeno.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.

41. Obrat najemnih voznikov za prevažanje oseb.

(Vozniki z dvema konjema, z enim konjem itd.)

Nedeljsko delo je dovoljeno.

Počitek 24 ur prvo prihodnjo nedeljo ali kak delavnik ali pa počitek šestih ur dva dni v tednu.

§. 3.

Kolikor bi se za opravljanje del, po §. 2. ob nedeljah izrečno dovoljenih, potem za svečavo in kurjavo delovnih prostorov in za hladilne naprave v obrtih, navedenih v §. 2., potrebno vzvidelo obratovanje parnih kotlov, motorjev, sesalk, vzdigovalnikov, vrvlekov, dinamostrojov, akumulatorjev, strojev za narejanje mrzlot in njih pomožnih priredov, ali pa uporabljanje živali, je ob nedeljah dovoljena strežba in pažnja teh strojev in priredov in pa pažnja na živali.

Tudi v vseh drugih obratih je nedeljsko delo z omejitvijo na neobhodno potrebne delavce dovoljeno zastran svečave in kurjave delovnih in sušilnih prostorov, za ogrevanje in zanetbo peči, zastran obratovanja hladilnih naprav in za pažnjo na živali, ki spadajo k obratu. Prav tako je dovoljeno, zanečevati parne kotle, preden se prične obrat nedeljek.

§. 4.

Nedeljsko delo je dalje dovoljeno za to, da delavci kakega zavoda razkladajo vozove, ki jih je stična železnica postavila na obrtno kolovoze (dovlačnico), dalje za nakladanje, toda to le v toliko, kolikor bi zavod, če bi v nedeljo počival, nasproti stični železnični podjetbi zadele kake materialne škode (globe zastran predolgo trajajoče rabe voz in kaj takega).

§. 5.

Delavcem, ki se ob nedeljah uporabljajo pri delih, oznamenjenih v §§. 3. in 4., dalje kakor tri ure, je dodeliti nadomestni počitek po določilih §. 12., odstavek 2.

§. 6.

Pri nepretrgoma obratovanih obratih, za katere se nedeljsko delo dovoljuje, je to delo omejiti vselej na opravila, ki so s pravim nepretrganim obratom v neposredni zvezi, in pri ostalih, pod ta izjemna določila spadajočih obratih vselej le na izrečno dovoljena opravila, nasproti pak morajo počivati vsa druga opravila, kakor pripravljalna in druga postranska in pomožna dela (§. 1., člen VI., odstavek 2. navedenega zakona).

§. 7.

Na podstavi §. 1., člena VII. v navedenem zakonu se ustanavljanje potrebnih izjem od predpisa o nedeljskem pokoju prenaša na politična deželna odstav gledétéh obrtov:

(Slovenisch.)

- a) Pletači prirodnih cvetic in trgovci ž njimi;
- b) Lasničarji, brivci in lasuljarji;
- c) Pekarji;
- d) Slaščičarji, kolačarji in mandoletarji;
- e) Mesarji vštévši konjske mesarje in prodajalci divjačine;
- f) Vojeninarji in klobasarji;
- g) Mlekarnice, mlekariji in prodajalci mleka.

§. 8.

Predpisi o nedeljskem pokoju v trgovinskem obrtu veljajo tudi o narejalnim obrtom pristoječem prodajanju svojega blaga, kolikor se ta prodaja posebe ne vravnava po čлену VI., oziroma VII. navedenega zakona, nadalje o ponujanju na prodajo hodéč od hiše do hiše (§. 60. obrtnega reda) in pa o tržnem (semanjem) prometu (§. 1., člen XII. navedenega zakona).

§. 9.

Gledé nedeljskega dela in nadomestnega počitka vkrenjena, za dotični obrt veljajoča določila (§§. 2. do 8.) je vzprijeti v delovni red, oziroma, kjer bi delovni red ne bil predpisan, nabiti na primernem mestu v delovnih prostorih v jezikih, navedenih v dotični deželi.

Pri tem naj imetelj obrta v mejah dotičnega predpisa poda natančna določila, ki se pokažejo potrebna za posamezni obrat.

§. 10.

Poleg opravil, ki so po spredaj stoječih določilih ob nedeljah dovoljena, so po §. 1., členu III. navedenega zakona izvzeta od predpisa o nedeljskem pokoju :

1. Dela snažanja in vzdrževanja, ki jih je opravljati v obrtovališčih in na delovniških pripravah, ter od katerih je odvisno pravilno nadaljevanje svojega ali pa kakega tujega obrata in katerih brez bistvenega moteža v obratu in brez nevarnosti za življenje in zdravje delavcev ni moči opravljati ob delavnikih;

2. potrebna pažnja na obratne naprave;

3. dela za napravo inventarja in sicer enkrat v letu;

4. neodložna dela začasnega svojstva, katera je treba izvršiti ali iz javnih ozirov, zlasti iz ozirov varnostne policije, ali pa v slučajih sile;

5. osebna dela imetelja obrta, kolikor se opravljajo brez uporabe kakega pomožnega delavca in ne javno.

§. 11.

Obrtniki, kateri ob nedeljah uporabljajo delavce za dela v §. 10., točki 1., 2., 3. in 4. omenjene vrste, imajo dolžnost, napraviti spisek, v katerega je za vsako posamezno nedeljo vpisati imena delajočih delavcev, kraj in trajno dobo njih dela, in pa vrsto dela, ki se opravlja. Ta spisek je pokazati obrtnemu oblastvu in pa obrtnemu nadzorniku, kadar bi ga zahtevala.

Gledé na dela, omenjena v §. 10., točki 3. in 4., ima imetelj obrta vrhu tega dolžnost, opravilo teh del, še preden se pričnó, naznaniti obrtnemu oblastvu. Ako nastopi potreba, tako delo pričeti ali nadaljevati, še le v nedeljo, treba je naznanilo obrtnemu oblastvu podati precej potem, ko se to delo dokončá.

Ta naznanila so prosta kolka.

Ako se naznanilo oddá na c. k. pošto, se šteje to, kakor da se je naznanilo podalo obrtnemu oblastvu.

V obeh slučajih mora obrtno oblastvo preskusiti, je-li res kaj zakonitih pogojev za to, da se ta dela opravljajo (§. 1., člen IV. navedenega zakona).

§. 12.

Ako v §. 10. pod točko 1., 2. in 4. omenjena dela branijo delavcem, iti k predpoldanski službi božji, so imetelji obrta dolžni, vsakemu delavcu, ki ima pri tem delu opraviti, prvo nedeljo potem dati

prostega časa toliko, da mu bo mogoče, iti k predpoldanski službi božji.

Ako v §. 10. pod točko 1., 2. in 4. omenjena dela trajajo več časa kakor tri ure, dodeljevati je tem delavcem vsaj štiriindvajset ur znašajočo dobo počitka prvo nedeljo potem ali pa, ako bi to z ozirom na obrat ne bilo mogoče, kak delavnik, ali pa po šest ur znašajočo dobo počitka ob dveh dnevih v tednu (§. 1., člen V. navedenega zakona).

§. 13.

Prestopki določil tega ukaza naj se kaznujejo po kazenskih določilih obrtnega reda.

§. 14.

Ta ukaz stopi v moč ob enem z zakonom z dné 16. januarja 1895. l. (Drž. zak. št. 21.).

§. 15.

S tém istim časom izgube svojo veljavnost ukazi z dné 27. maja 1885. l. (Drž. zak. št. 83.), z dné 30. julija 1885. l. (Drž. zak. št. 108.), z dné 21. septembra 1885. l. (Drž. zak. št. 143.), z dné 12. maja 1894. l. (Drž. zak. št. 85.) in z dné 21. avgusta 1894. l. (Drž. zak. št. 181.).

Bacquehem s. r.

Wurmbrand s. r.

Madeyski s. r.